

Aan:

*Suzanne Kroger, Tweede Kamerlid GroenLinks
Joris Thijssen, Tweede Kamerlid PvdA
Mohammed Chahim, Europarlementariër PvdA
Bas Eickhout, Europarlementariër GroenLinks
Ferd Crone, Eerste Kamerlid PvdA
Saskia Kluit, Eerste Kamerlid GroenLinks*

Van:

Roel Berghuis

Beverwijk, 20 oktober 2022

Beste schrijvers van het manifest: De toekomst van werk in de zware industrie

Vol verwachting was ik over het manifest. Twee onderzoekers van het wetenschappelijke bureau van GroenLinks en de Wiardi Beckman Stichting gingen met mij in gesprek (mei 2022) over het FNV plan Groen Staal.

Goed dat er in het manifest wordt nagedacht over de toekomst van de industriebedrijven in relatie tot het klimaat en groene banen. En ook goed dat er opgemerkt wordt dat veel bedrijven in de industrie aangestuurd worden door buitenlandse aandeelhouders - vaak ook van buiten de Europese Unie - die uit zijn op korte termijn winsten en minder gericht zijn op duurzaamheid.

In het manifest zie ik ook punten waar ik niet tevreden over ben:

1. Het manifest is te veel gericht op de afbouw van de industrie met sociale plannen en/of omscholen. In de industrie - wat jullie 'oude' industrie noemen - zijn heel veel hoogwaardige banen en processen die als dat nodig is zo omgezet kunnen worden naar groene banen. In een industriële sector waar achthonderdduizend mensen werkzaam zijn en nog eens honderdduizend mensen ondersteunend zijn aan de sector industrie. Een goed voorbeeld voor de door ons gewenste industriële transitie is Tata Steel in IJmuiden waar de FNV en haar leden (o.a. door 24 dagen te staken) de directie dwong en overtuigde om de weg op te gaan naar Groen Staal.
2. Het manifest gaat nauwelijks over de transitie naar schone industrie. Er moet meer nagedacht worden wat de precieze rollen van het bedrijfsleven en de overheid moeten zijn bij het bouwen van de groene energie infrastructuur en de snelle omvorming van industriële installaties die draaien op groene/waterstof energie. Naar mijn idee zou in grote lijnen de infrastructuur gefinancierd moeten worden door de overheid en energiebedrijven en de ombouw van productie-installaties door de bedrijven of het bedrijfsleven.
3. Er wordt in het manifest niets gezegd over het belang van de industrie voor Nederland ook in relatie tot niet afhankelijk willen zijn van Rusland en China. Zeker linkse partijen zouden voorstellen moeten doen om bij cruciale bedrijfstakken de overheidsinvloed (steun, subsidie, staatsdeelname) in die bedrijven te versterken. Staatsdeelname lijkt mij belangrijk om onze industrie in Nederland te kunnen beschermen en invloed te kunnen uitoefenen op strategische keuzes voor de toekomst.

Dit zijn gemiste kansen. Terwijl de wetenschappelijke bureaus de afgelopen periode uitstekende artikelen en interviews hebben gepubliceerd over de toekomst van een groene Nederlandse industrie. En het stoort mij dat in dit manifest de productiewerkers niet veel meer geboden wordt dan omscholingsplannen en sociale plannen. Dit is volgens mij precies de reden dat arbeiders in de industrie zich van linkse partijen afkeren. Dat kan niet de bedoeling zijn van jullie manifest.

Roel Berghuis, is voormalig FNV vakbondsbestuurder bij de Nederlandse Spoorwegen en Tata Steel Nederland